

Riikliku tasandi ohutusnäitajad ja eesmärgid (SPI/SPT), mida jälgib Transpordiamet

Esimese taseme ohutusnäitajate puhul mõõdetakse eraldi näitajaid ärilise lennutegevuse ja mitteärilise lennutegevuse puhul.

Ohutuseesmärk	Ohutusnäitaja	Eesmärk
SSP.SPI 1	Lennuõnnetused	Ärilises lennutegevuses ei toimu ühtegi lennuõnnetust.
		Mitteärilises lennutegevuses üks juhtum 10 000 lennutundi kohta. - 2019-2023 keskmine suhtarv 2,03 / 10 000 lennutunni kohta
	Tõsised intsidendid	Ärilises lennutegevuses toimuvate tõsiste intsidentide arv on viie aasta lõikes vähenemistrendis. - 2019-2023 keskmine suhtarv 0,57/10 000 lennutunni kohta
		Mitteärilises lennutegevuses toimuvate tõsiste intsidentide arv on viie aasta lõikes vähenemistrendis. - 2019-2023 keskmine suhtarv 0,99 / 10 000 lennutunni kohta
	Surmajuhtumid	Inimkaotustega või tõsiste vigastustega juhtumid - 0
		Mitteärilises lennutegevuses ei esine ühtegi surmajuhtumit

Teise taseme ohutusnäitajad

Ohutuseesmärk	Ohutusnäitaja	Eesmärk
SSP.SPI 2	Lennurajalt väljasõit (RE – <i>Runway excursion</i>)	Juhtum/1000 LOP (lennuoperatsioon) kohta
		Mitteärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
	Lennuraja loata hõivamine (RI-VAP – <i>Runway incursions</i>)	Ärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
		Mitteärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
SSP.SPI 3	Õhukokkupõrge (MAC – <i>Mid-air collision</i>)	Ärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
		Mitteärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
	Juhitava õhusõiduki kokkupõrge maa- või veepinnaga (CFIT – <i>Controlled flight into terrain</i>)	Ärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
		Mitteärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
	Juhitavuse kaotus lennus (LOC-I – <i>Loss of control in flight</i>)	Ärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
		Mitteärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
	Maapealne kokkupõrge – ruleerides lennurajale või lennurajalt (GCOL – <i>Ground collisions</i>)	Ärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
		Mitteärilises lennutegevuses toimunud juhtumite arv väheneb.
	Tulekahju/suits (ilma välise mõjuta) (F-NI – <i>fire/smoke</i> (non-impact))	Lennundusorganisatsioonid tõstavad töötajate teadlikkust ohtudest, mis kaasnevad tulekahju või suitsuga ning vajadusel korraldavad lisakoolitusi.

Kolmanda taseme ohutusnäitajad			
Kolmanda taseme ohutusnäitajad on jagatud valdkondade kaupa.			
Riikliku järelevalveasutuse ohutusnäitajad:			
	Ohutuseesmärk	Ohutusnäitaja	Eesmärk
SSP.SPI 4		Laseriga sihtimised (<i>Laser interference</i>)	Tõsta üldsuse teadlikkust laseriga sihtimisega kaasnevatest ohtudest.
SSP.SPI 5	Uued tehnoloogiad integreeritakse ohutult ja tasakaalustatult lennundussüsteemi, võttes arvesse inimeid ja piiranguid;	Vead ja lüngad lennunduskaartidel (<i>Errors and omissions in aeronautical charts</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu
SSP.SPI 6	Ohutuskultuur Eesti lennunduses on kõrgel tasemel. Säilitatakse ja arendatakse head ohutus- ja raporteerimiskultuuri;	Mehitamata õhusõidukite käitajate teadlikkuse tõstmine ja neile suunatud ohutust edendavate meetmete rakendamine	Kommunikatsiooniplaani kohased meetmed on määratletud ja ellu viidud.
SSP.SPI 7	Ohutuskultuur Eesti lennunduses on kõrgel tasemel. Säilitatakse ja arendatakse head ohutus- ja raporteerimiskultuuri;	Õiglase suhtumise edendamine (<i>Promotion of just culture</i>)	Järjepidev lennundusorganisatsioonide töötajate ja lennundussektori teadlikkuse tõstmine õiglase suhtumise põhimõtetest.
SSP.SPI 8	Eesti lennunduse ohutusstandardid ja protseduurid vastavad ICAO standarditele, EL nõuetele ja Eesti riiklikele nõuetele;	Eesti riikliku lennundusohutusplaani (SPAS) meetmete rakendamine	SPASi meetmed on käimas ja neid on rakendatud regulaarselt või vastavalt ettenähtud ajakavale. <i>Skaala: 95-100% = roheline, 80-94% = kollane, <80 = punane</i>
		TRAMi enda välisauditite protsessi indikaator: ICAO ja EASA auditites leitud kõrvalekalded suletakse tähtsajaks	Vähemalt 90% ICAO ja EASA auditites leitud kõrvalekalletest on limiidi piires suletud/lahendatud.
		Universaalse ohutusjärelevalve auditiprogrammi (USOAP) tõhus rakendamine	Eesti saavutab positiivse trendi iga auditi/valideerimismeetme osas.
		EASA auditite ISC-leiud (Immediate Safety Concern - vahetu ohutusprobleem) ja ICAO SSC kõrvalekalded (Significant Safety Concern - märkimisväärne ohutusprobleem)	EASA auditites ei saa Eesti ISC puudusi ning samuti puuduvad Eestil ICAO SSC kõrvalekalded.
		Riikliku ohutusprogrammi rakendamise taset hinnatakse vastavalt EASA kriteeriumitele	Eesti saavutab EASA SYS-i hinnangutes vähemalt 3. taseme
SSP.SPI 9	Hea koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega parandamiseks lennundussektori taset nii meie piirides kui ka väljaspool	Rahvusvahelistel foorumitel osalemine ohutusvaldkondade küsimustes.	SM TeB, NoA, ACI osalemine

SSP.SPI 10	Eesti lennunduse põhiliste ohtude (valdkondades: ohutus, turvalisus, küberjulgeolek jne) tuvastamine ja nendele reageerimine	Eesti lennunduse põhilised ohud (valdkondades: ohutus, turvalisus, küberjulgeolek jne) on välja selgitatud, dokumenteeritud ning organisatsioonide ohutusjuhtimine tegeleb nendega;	100% ohtudest hinnatud
			ohtude ülevaatamine vähemalt 1 kord aastas
SSP.SPI 11	Riskijuhtimine (ohutus, turvalisus, küberjulgeolek jne) Eesti lennunduses on tõhus ja pidevas süsteemses arengus;	Kõik riskid on tuvastatud ja maandamismeetmed välja pakutud	100% riskide maandamismeetmetest on rakendatud

	Lennuväljade ohutusnäitajad:	
Ohutuseesmärk	Ohutusnäitaja	Eesmärk
	Lennuraja ja sellega seotud informatsiooni puudulik seisund (pidurduskoefitsient, pinnakatte info jne) (<i>Deficiencies in runway condition and related information</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu/1000 LOP kohta
	Lennuraja loata hõivamised inimeste või sõidukite poolt (<i>Runway incursions by vehicle or person</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu/1000 LOP kohta
	Lennuvälja või kopteriväljaku manööverdusalal ja perroonil oleva FOD tõttu õhusõidukitele põhjustatud kahjustused (<i>Damage caused by FOD in the manoeuvring area and apron</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu/1000 LOP kohta
	Ebapiisav järelevalve perroonil (<i>Insufficient supervision at apron</i>)	Nulltolerants selliste juhtumitele.
	Lennuvälja tehniliste süsteemide ja funktsioonide rike (<i>Aerodrome technical systems and functions failure</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu/1000 LOP kohta
	Puudulikkus lennuvälja päästeteenistuses (<i>Shortcomings in airport rescue services</i>)	Nulltolerants selliste juhtumitele.
	Süüteallika poolt põhjustatud tahtmatu plahvatus, mille tagajärjel süttib tulekahju (<i>fire due to a combustive explosion from an accidental ignition source</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust süüteallika poolt põhjustatud tahtmatu plahvatustega kaasnevatest ohtudest ja vajadusel tutvustada tulekahju kustutamise tehnikaid.

Lindude ja loomadega seotud juhtumid lennuvälja liiklusalal	Vähendada selliste juhtumite arvu/1000 LOP kohta
Tõendatud kokkupõrked lindude ja loomadega lennuvälja liiklusalal	Vähendada selliste juhtumite arvu/1000 LOP kohta
Lennuvälja liiklusalal jalakäijatega, töötajatega, reisijatega seotud juhtumid	Vähendada selliste juhtumite arvu/1000 LOP kohta
Õiglase suhtumise edendamine (<i>Promotion of just culture</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust õiglase suhtumise põhimõtetest. Organisatsiooni töötajate teadlikkuse järjepidev arendamine õiglase suhtumise põhimõtetest ning selle propageerimine
Aeronavigatsiooniteenuse osutaja ohutusnäitajad:	
Ohutusnäitaja	Eesmärk
Lennuraja loata hõivamised lennujuhtimise otsesel või kaudsel kaasabil (<i>Runway incursion with direct/indirect ATC contribution</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu.
Hajutusmiinimumide rikkumine (<i>Separation minima infringements</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu.
Loata õhuruumi sisenemine (nii kontrollitud õhuruumi, TSA; TRA, D, P kui R alad) (<i>Airspace infringements</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu.
Keerisjälje poolt põhjustatud juhtumid (<i>Wake turbulence occurrences</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu.
Sidesüsteemide häired (<i>Air navigation services communications system malfunctions or disruptions</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu.
Navigatsioonisüsteemide häired (<i>Air navigation services navigation system malfunctions or disruptions</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu.
Seiresüsteemide häired (<i>Air navigation services surveillance system malfunctions or disruptions</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu.
Vead ja lüngad lennunduskaartidel (<i>Errors and omissions in aeronautical charts</i>)	Nulltolerants selliste juhtumite suhtes.
Süüteallika poolt põhjustatud tahtmatu plahvatus, mille tagajärjel süttib tulekahju (<i>fire due to a combustive explosion from an accidental ignition source</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust süüteallika poolt põhjustatud tahtmatu plahvatustega kaasnevatest ohtudest ja vajadusel tutvustada tulekahju kustutamise tehnikaid.
Õiglase suhtumise edendamine (<i>Promotion of just culture</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust õiglase suhtumise põhimõtetest.
Mitteärilise lennutegevuse ohutusnäitajad:	
Ohutusnäitaja	Eesmärk

Loata raja hõivamine õhusõiduki poolt (<i>Runway incursions by aircraft</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Loata õhuruumi sisenemine (nii kontrollitud õhuruumi, TSA; TRA, D, P kui R alad) (<i>Airspace infringements</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Lennutasandi rikkumine (vertikaalne rikkumine alates +/- 300 jalga, RVSMis rohkem kui +/- 200 jalga) (Level busts of more than 300 or 200 feet)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Vale õhurõhu näit (<i>Incorrect altimeter pressure settings</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Korduvad tehnilised probleemid õhusõidukitel (<i>Recurring technical problems on aircraft</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Õiglase suhtumise edendamine (<i>Promotion of just culture</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust õiglase suhtumise põhimõtetest.
Äriline lennutegevuse ohutusnäitajad:	
Ohutusnäitaja	Eesmärk
Ebaharilik lennurajaga kokkupõrge (nt kõva maandumine) (<i>Abnormal runway contact (e.g hard landing)</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Lennutasandi rikkumine (vertikaalne rikkumine alates +/- 300 jalga, RVSMis rohkem kui +/- 200 jalga) (Level busts of more than 300 or 200 feet)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Ebastabiilne lähenemine (<i>Unstable approach</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Pärituulega maandumised ja stardid (pärituule komponendi osakaal on suurem, kui lubatud allpool 50 ft) (<i>Downwind landings and takeoffs</i>)	Nulltolerants sellistele juhtumitele.
Loata raja hõivamine õhusõiduki poolt (<i>Runway incursions by aircraft</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Loata õhuruumi sisenemine (nii kontrollitud õhuruumi, TSA; TRA, D, P kui R alad) (<i>Airspace infringements</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Ebaõige stardikonfiguratsioon (<i>Wrong take-off configuration</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
TCAS-RA käskluste eiramine (<i>Incorrect response to TCAS-RA</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Vale õhurõhu näit (<i>Incorrect altimeter pressure settings</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.

GPWS ja EGPWS „terrain“ hoiatus (<i>Ground proximity warning system (GPWS) terrain warnings</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Laseriga sihtimised (<i>Laser interference</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust kaasnevatest ohtudest ja vajadusel teha lisakoolitusi.
Ebaõige kiirus (kiirus, mis on ebapiisav teatud olukorra jaoks) (<i>Low speed and high speed errors</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Taandpukseerimise ja ruleerimisega seotud juhtumid (<i>Pushback or taxi interference</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Minimaalvarustuse loetelu nõuete mittetäitmine (<i>Minimum Equipment List violation</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Õhusõiduki massi ja tsentreeringu vead (<i>Aircraft weight and balance errors</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Ohtliku kaubaga seotud juhtumid (<i>Dangerous goods occurrences</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Süüteallika poolt põhjustatud tahtmatu plahvatus, mille tagajärjel süttib tulekahju (<i>fire due to a combustive explosion from an accidental ignition source</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust süüteallika poolt põhjustatud tahtmatu plahvatustega kaasnevatest ohtudest ja vajadusel tutvustada tulekahju kustutamise tehnikaid.
Õiglase suhtumise edendamine (<i>Promotion of just culture</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust õiglase suhtumise põhimõtetest.
Õhusõiduki tehnilise olukorra ohutusnäitajad:	
Ohutusnäitaja	Eesmärk
Teliku ja reeversi häired (<i>Landing gear and reverse thrust malfunctions</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
GPWS ja EGPWS „terrain“ hoiatus (<i>Ground proximity warning system (GPWS) terrain warnings</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Katkestatud start suurel kiirusel (<i>High-speed rejected take-off</i>)	Vähendada suurel kiirusel (SOP-is määratud kiirus) toimuvaid katkestatud starte.
Tulekahju ja suits, mis on põhjustatud mõne süsteemi või komponendi rikke tõttu kokpitis, lennuki salongis või lastialal (<i>fire and smoke from system/component failures/malfunctions in the cockpit, passenger cabin, or cargo area</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust ja oskusi tulekahju kustutamise osas ning võimalikest kaasnevatest ohtudest.
Korduvad tehnilised probleemid õhusõidukitel (<i>Recurring technical problems on aircraft</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
CAMO ja hooldusorganisatsiooni ohutusnäitajad:	
Ohutusnäitaja	Eesmärk

Lennumeteoroloogiateenuse osutamine vastab regulatsioonides sätestatule ja tarbijate vajadusele

Ebapiisav hoolduse ja lennukõlblikkuse jälgimine (<i>Inadequate maintenance and airworthiness monitoring</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Ebaõiged hooldustööd (<i>Incorrect maintenance operations</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu.
Õiglase suhtumise edendamine (<i>Promotion of just culture</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust õiglase suhtumise põhimõtetest.
Maapealse käitluse ohutusnäitajad:	
Ohutusnäitaja	Eesmärk
Jäätõrjega seotud juhtumid (<i>De-icing and anti-icing errors</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu./1000 LOP kohta
Taandpukseerimise ja ruleerimisega seotud juhtumid (<i>Pushback or taxi interference</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu./1000 LOP kohta
Maapealse teeninduse poolt põhjustatud kahjustused õhusõidukitele (<i>Ground handling damage</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu./1000 LOP kohta
Lennuvälja või kopteriväljaku manööverdusalal ja perroonil oleva FOD tõttu õhusõidukitele põhjustatud kahjustused (<i>Damage caused by FOD in the manoeuvring area and apron</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu./1000 LOP kohta
Õhusõiduki massi ja tsentreeringu vead (<i>Aircraft weight and balance errors</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu./1000 LOP kohta
Ohtliku kaubaga seotud juhtumid (<i>Dangerous goods occurrences</i>)	Vähendada sellistele juhtumite arvu./1000 LOP kohta
Süüteallika poolt põhjustatud tahtmatu plahvatus, mille tagajärjel süttib tulekahju (<i>fire due to a combustive explosion from an accidental ignition source</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust süüteallika poolt põhjustatud tahtmatu plahvatustega kaasnevatest ohtudest ja vajadusel tutvustada tulekahju kustutamise tehnikaid.
Õiglase suhtumise edendamine (<i>Promotion of just culture</i>)	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust õiglase suhtumise põhimõtetest.
Aeronavigatsiooniteenuse osutaja (MET) ohutusnäitajad:	
Sidesüsteemide häired (<i>Meteorological services communications system malfunctions or disruptions</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu.
MET teenuse osutaja tehniliste süsteemide ja funktsioonide rike (<i>Meteorological technical systems and functions failure</i>)	Vähendada selliste juhtumite arvu.
Ebareeglipärane lennumeteoroloogiline teenus ja normidele mitte vastava kvaliteediga lennumeteoroloogiline teave (Errors and omissions in MET services)	Vähendada selliste juhtumite arvu.

Teenuse osutamise taristut (hooned/rajatised) ei ole võimalik kasutada (tulekahju/pommiähvardus) <i>(due to a fire or bomb threat is not possible to use service provision infrastructure (buildings/facilities))</i>	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust süüteallika poolt põhjustatud tahtmatu plahvatustega kaasnevatest ohtudest ja vajadusel tutvustada tulekahju kustutamise tehnikaid.
Õiglase suhtumise edendamine <i>(Promotion of just culture)</i>	Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust õiglase suhtumise põhimõtetest.
<u>Mehitamata lennunduse ohutusnäitajad:</u>	
<u>MÕS intsidentide arv</u>	<u>Vähendada selliste juhtumite arvu.</u>
<u>Ilma loata MÕS lendude arv MÕS geograafilistes alades</u>	<u>Vähendada selliste juhtumite arvu.</u>
<u>MÕS tekitatud kahju(stuste) arv kolmandatele osapooltele</u>	<u>Vähendada selliste juhtumite arvu.</u>
<u>MÕS tehniliste süsteemide ja funktsioonide rike</u>	<u>Vähendada selliste juhtumite arvu.</u>
<u>MÕS kõrguspiirangute rikkumine</u>	<u>Vähendada selliste juhtumite arvu.</u>
<u>Vead UTM rakenduses</u>	<u>Vähendada selliste juhtumite arvu.</u>
<u>MÕS lennud sooritatud ilma vastava pädevuseta kaugpiloodi poolt</u>	<u>Vähendada selliste juhtumite arvu.</u>
<u>Õiglase suhtumise edendamine</u>	<u>Tõsta organisatsiooni töötajate teadlikkust õiglase suhtumise põhimõtetest.</u>
<u>Ohtliku kaubaga seotud juhtumid</u>	<u>Vähendada selliste juhtumite arvu.</u>

Esimene tase väljendab eeskätt avalikkusele nähtavat lennundusohutuse taset (kujutatud joonistel 3 ja 4) ning selle all peetakse silmas lennuõnnetusi ja tõsiseid intsidente

Teise taseme ohutusnäitajad

Teist taset iseloomustatakse ohutusnäitajate kaudu, mis on rahvusvaheliselt tähelepanu all kui näitajad, mis suure tõenäosusega võivad viia lennuõnnetuse või tõsise intsidentini.